

1927

En este año, Mir escribía con esta prosa igualmente
válida cuarenta años más tarde

Olotins, fem un cenacle!

S'ha dit i repetit que Olot era "terra d'artistes" i de paisatge formós i, per més que s'hagi exagerat, s'ha estat prop de la raó. Efectivament, a Olot hi ha molts artistes, molts pintors i, sobretot, un paisatge esplèndid curull de les més atractives encisors camperoles. Però, jo em pregunto: és tot això prou per haver-hi una àmplia cultura?

La nostra ciutat, avilada de tantes valors intel·lectuals heterogènies, podria figurar dintre el moviment cultural de Catalunya en un lloc envejable, si hom sabés unir i agermanar, en una mancomunitat de veritable prestigi, aquestes valors que avui, no sabem ben bé el per què, viuen separades, potser per recels d'una massa marcada independència personal.

A mi em fa plorar, amics, en veure com els artistes olotins estan completament disseminats, sense penetrar-se ni poc ni molt, mancats d'una convivència pacificadora. A Olot, i és trist el confessar-ho, no es fa la cultura que exigeix el prestigi extern que gaudeix la ciutat muntanyenca arreu de les comarques catalanes. La ciutat pubilla de la muntanya catalana continua orfe d'un cenacle que purifiqui als cultivadors de les arts i de ies lletres olotines amb una unió de més franca germanada. L'Escola Olotina, que tants d'elogis merescuts ha obtingut de l'espiritualitat catalana, no té casal on aixoplugar-se; en moments d'evidents nuvolades perilloses, no sap on cercar l'auxili necessari per a esvair els perills de la tempesta. I això, olotins, és molt llastimós, molt trist, per una ciutat que té una comarca tan joliva i tan atractiva i que porta un adjectiu tan noble com és el de "terra d'artistes".

L'existència d'un cenacle, que vivifiqui les valors intel·lectuals olotines; és de tanta necessitat com el pa que mengem. Tant que, si deixem passar molt de temps sense fer aquesta humanitària obra cultural, perillm de que el personalisme i la vanitat s'apoderin dels nostres homes i que cap d'ells arribi a conquerir el seny i personalitat que se'n podrien fer mereixedors.

Avui que estem a ple segle de les envegetes i capeletes, avui que la joventut no té altre ideal que l'esport—no com a necessitat física, sinó com a passió exagerada—i que la millor educació de les noies està en masculinitzar-se per afeminitzar als nois, i que les danses més eròtiques i més salvatges són la gran saviesa de la societat modernitzada; avui que pels nostres carrers es passegen tants i tants **senyors esteves** que no els preo-

cupa altra cosa que el que els dona la seva finca o botigueta, és quan més convindria que els esperits selectes i famolencs d'una més noble civilització s'unissin per a donar un bell exemple d'humanitat al poble, el qual cada dia que passa perd més el timó i no sap per quins mars navega...

I a Olot, que tants mitjans tindriem per a fer-ho, no volem unir-nos, no sabem associar-nos els esperits que, ben agermanats, podríem fer bella ciutadania.

Olotins, artistes i literats, imitem l'exemple del Penedès, de Reus, Lleida, Sabadell, Mataró, etc., formem un cercle, fem un cenacle digne per a donar-hi conferències i fer-hi exposicions d'art, per a esplaiar els nostres esperits. Fem obra positiva!

No heu albirat aquesta segona exposició d'artistes del Penedès, celebrada enguany al Vendrell, el prestigi que dóna a l'activitat cultural d'aquella frívola comarca? No heu llegit que a Palamós s'ha fet suara, per la festa major, una interessant exposició d'artistes empordanesos? No us heu assabentat també que a Mataró en Vives donà una suggestiva conferència que ha fet molt de so- roll? No llegiu com a l'Ateneu de Lleida i al "Centre de Lectura" de Reus sovint s'obren exposicions i es donen conferències per homes de prestigi? I en canvi d'Olot, de la "terra d'artistes", què en llegiu a la premsa? Quantes conferències es donen a Olot durant l'any? Quantes exposicions es fan? Quan serà, olotins, que, a l'igual que Villafranca del Penedès, Palamós, Mataró, Reus, Lleida, Girona, etc., sabrem fer, i amb la mateixa dignitat, una exposició d'artistes de l'Escola Olotina?...

* * *

Estem ja en la nostra Festa Major. Tothom s'esplaiarà; les campanes repicaran; sentirem el cant de la tenora que ens farà repuntejar; escoltarem concerts; veurem teatre; ballarem i ens gaudirem de les estridències del Jazz-band; veurem partits de futbol, i fins reviuem les nostres tradicions pairals... I, com tants altres anys, la ciutat estarà orfe d'espiritualitat. Els artistes olotins es mantindran silenciosos i arreu de la nostra Terra hom no es podrà convèncer que Olot, la ciutat dels Vayredes, Bergues, Blay i Clarà, sigui una veritable "terra d'artistes", com en realitat és.

J. M. Mir Mas de Xexàs

("Revista d'Olot", setembre 1927).